

ASIA

Päätös ympäristönsuojelulain (527/2014) 136 §:n mukaisen pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamista koskevan ilmoituksen hyväksynnästä.

ILMOITUKSEN TEKIJÄ

Rakennusliike Jouko Pesonen Oy
Keltakangas 2-4 D
96300 ROVANIEMI

Yhteyshenkilö: Mika Pesonen

Y-tunnus 0849855-2

PUHDISTETTAVA ALUE JA SEN SIJAINTI

Sijainti	Rovaniemen kaupunki
Osoite	Toripuistikko 5-7, 96200 Rovaniemi
Kiinteistötunnus	698-1-11-13

TOIMINNAN ILMOITUSVELVOLLISUUS JA VIRANOMAISEN TOIMIVALTA

Pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta sekä puhdistamisen yhteydessä kaivetun maa-aineksen hyödyntämisestä kaivualueella tai poistamisesta toimitettavaksi muualla käsiteltäväksi on tehtävä ilmoitus valtion valvontaviranomaiselle ympäristönsuojelulain 136 §:n perusteella. Valtion valvontaviranomainen tarkastaa ilmoituksen ja tekee sen johdosta päätöksen.

ILMOITUKSEN VIREILLETULO

Ilmoitus on tullut vireille 25.2.2021.

ALUEEN KAAVOITUSTILANNE JA OMISTAJA

Alueella on voimassa asemakaava, jossa kiinteistö on osoitettu liike- ja toimistorakennusten korttelialueeksi (**K-3**). Alueelle voidaan sijoittaa myös julkisia lähipalveluja, asuntoja sekä palveluasumista. Rakennukseen saadaan sijoittaa enintään 6 MW kokoinen lämmönjakokeskus.

Kiinteistön omistaa Rakennusliike Jouko Pesonen Oy.

ILMOITETTU TOIMINA

Kohde on ollut nykyisellään liitettynä kaukolämpöverkkoon, mutta historiatietojen mukaan kohteessa on toiminut aikaisemmin varavoimala, jonka koneita ja säiliöitä on varastoitu rakennuksen tiloissa. Varavoimala ja tähän liittyvät laitteistot on purettu kellaritiloista.

Rakennus on tarkoitus purkaa vuoden 2021 aikana. Kohteessa voi olla käyttöhistorian aikana kertynyttä haitta-ainekuormaa, jonka johdosta haitta-aineet halutaan poistaa heti rakennuksen purkuvaiheessa.

Maaperä-, pohjavesi- ja pintavesitiedot

Maanpinnan taso kohdealueella on +88...+90 mpy. Maaperä on tehtyjen havaintojen ja geoteknisten kairauksien mukaan tiivistä hiekkamoreenia.

Kohde ei sijaitse luokitellulla pohjavesialueella. Lähin luokitellut pohjavesialue Kolpene (1269802, vedenhankintaa varten tärkeä pohjavesialue) sijaitsee kohteesta noin 2 km kaakkoon.

Kohde sijaitsee noin 360 metrin etäisyydellä Kemijoesta, jonne maanpinta yleisesti myös viettää.

PILAANTUMISTA KOSKEVAT TIEDOT

Tehdyt tutkimukset 2019

Kiinteistöllä tehtiin 7.5.2019 tutkimuksia käsikairauskalustolla. Kairaukset tehtiin yhteensä viiteen (5) tutkimuspisteeseen ja ne ulotettiin 0,7 metrin määräsyvyys asti, mikäli havaintoja pilaantumasta ei todeta.

Tutkimuspisteet sijoitettiin kattavasti lämmönjakohuoneeseen ja sen vieressä sijaitseviin huonetiloihin. Tutkimuspisteiden sijoittamista rajoittivat lämmönjakohuoneen länsiseinustalla sijaitsevat kiinteistön nykyiset lämmityslaitteistot. Koska tutkimus tehtiin

käsikairauskalustolla, tutkimuspisteitä ei sijoitettu sokkelin anturalinjojen eikä huoneessa sijaitsevien portaiden läheisyyteen. Päätöksen liitteessä 2 on esitetty tutkimuspisteiden sijoittelu lämmönjakohuoneessa ja sen viereisissä huonetiloissa.

Kenttämittauslaitteet

Kohteessa käytettiin PID ja PetroFlag kenttämittauslaitteita.

Näytteenotto- ja analysointi

Näytteenotto suoritettiin ottamalla käsikairauskalustolla häiriintyneitä maanäytteitä läpivirtausottimella. Kaikki tutkimuspisteet sijaitsivat betonilaatan alapuolella, joten betonilaattaan tehtiin reiät timanttikoralla ennen näytteenoton aloittamista. Betonilaatan alapuolinen maanäyte otettiin suoraan alustäytön pinnasta. Tämä näytesyvyys vastasi 0,0-0,1 metrin näytettä. Häirityt maanäytteet laitettiin ottamisen jälkeen laboratorion saatuihin Rilsan näytepusseihin, jotka soveltuvat maanäytteenottoon orgaanisia määrittämiä varten.

Kenttätutkimukset toteutettiin ensin aistinvaraisesti ja kaikki näytteet analysoitiin PID-mittarilla. Aistinvaraisten havaintojen ja PID-mittausten perusteella valittiin näytteet, joiden öljyhiilivetytypitoisuustasoa tutkittiin PetroFlag -kenttämittauslaitteistolla.

Maanäytteet analysoitiin Eurofins Ahma Oy:n laboratoriossa Rovaniemellä. Laboratorio on FINAS- akkreditointipalvelun akkreditoima testauslaboratorio. Öljyhiilivetyanalyytit tehtiin GC/MS ja HS-GC/MS menetelmällä.

Tehdyt tutkimukset 2021

Betoninäytteestä tehdyn laboratorioanalyysin mukaan neljässä kokoomanäytteessä on havaittu öljyhiilivetyjakeiden pitoisuuksia, jotka ylittävät betonin hyötykäyttö mahdollisuuden.

Tulokset

Näytteiden ottamisen jälkeen kaikki näytteet tutkittiin ensin aistinvaraisesti mm. hajujen, maalajin, kosteuden osalta. Lisäksi kaikki näytteet mitattiin PID-mittarilla. PID-mittarilla pyrittiin saamaan havaintoja mahdollisista haihtuvista öljyhiilivedyistä tai VOC-yhdisteistä. Kohteessa tehtiin PID-mittausten ja aistinvaraisten havaintojen perusteella viisi (5) PetroFlag kenttätestiä, jolla pyrittiin saamaan viitteitä mahdollisista öljyhiilivedyistä.

Laboratorioon lähetettiin yhteensä kaksi (2) näytettä, joista analysoitiin öljyhiilivedyt THC C5-C40 sekä lisäksi yhdestä (1) näytteestä VOC-yhdisteet suppeana. Lisäksi lattian betonilaatan öljypilaantuneisuutta tutkittiin laboratorioanalyysillä.

Laboratorioon lähetettiin kairauspisteiden kohdalta poratuista betonilaatan osista yhdistetty ja murskattu kokoomanäyte. Betoninäytteestä analysoitiin öljyhiilivedyt THC C5-C40.

Yleishavainnot näytteenotosta

Kaikkien tutkimuspisteiden maa-aines oli pinnassa (0-0,8 m) hiekkaista täyttökerrosta. Maa-aineksien kosteus vaihteli kuivasta märkään. Kairaukset ulotettiin 0,0...0,8 metrin syvyyteen.

Tutkimuspiste KP1

Aistinvaraisten havaintojen mukaan maa-aines oli heti betonilaatan alapuolisessa pinnassa kuivaa. Syvin näyte (0,3-0,6 m) muuttui märäksi, eikä näytettä saatu ottimeen.

Aistinvaraisesti arvioituna näytteissä ei havaittu hajuja, mutta kenttämittauksilla saatiin viitteitä hiilivedyistä pintanäytteen osalta. PetroFlag-kenttätestin tulos oli 320 mg/kg 0,0-0,1 m näytteessä. PID-mittaus antoi 0,0 ppm tuloksen kaikissa syvyyksissä.

Tutkimuspiste KP2

Aistinvaraisten havaintojen mukaan maa-aines oli betonilaatan alapuolella kuivaa, mutta maa-aines muuttui kosteaksi heti 0,1 metrin syvyyden jälkeen ollen sitä kairauksen päättymissyvyyteen noin 0,8 metriin saakka.

Aistinvaraisten arvioituna näytteissä ei havaittu hajuja, eikä kenttämittauksilla saatu viitteitä öljyhiilivedyistä. PetroFlag-kenttätestin tulos oli 75 mg/kg 0,3-0,6 metrin näytteessä. PID-mittaus antoi 0,0 ppm tuloksen kaikissa syvyyksissä.

Tutkimuspiste KP3

Aistinvaraisten havaintojen mukaan maa-aines oli pintanäytteiden osalta kuivaa. Maa-aines muuttui kosteaksi 0,3 metrin jälkeen ja oli sitä kairauksen päättymissyvyyteen saakka. Aistinvaraisesti arvioituna näytteissä havaittiin pintanäytteen (0,0-0,1m) jälkeen hajua, joka voimistui syvemmälle mentäessä.

Kenttämittauksilla saatiin viitteitä öljyhiilivedyistä 0,3 metrin jälkeen kairauksen päättymissyvyyteen (0,7 m) saakka. PetroFlag-kenttätestin tulos oli 940 mg/kg 0,4-0,7 m

näytteessä. PID-mittaus antoi 0,0 ppm tuloksen pintakerroksen (0,0-0,3m) osalta. Tämän jälkeen myös PID-mittaus antoi viitteitä haihtuvista hiilivedyistä. PID-mittauksen tulos oli 0,3-0,4 m syvyydellä 5 ppm ja syvimmän näytteen (0,4-0,7m) osalta tulos oli yli 30 ppm.

Tutkimuspiste KP4

Maa-aines oli tehtyjen havaintojen mukaan kuivaa tai hieman kosteaa koko kairaus-syvyyden osalta. Aistinvaraisesti arvioituna näytteissä havaittiin lievää hajua näytesyvyyksien 0,1-0,4 metrin osalta.

Kenttäesteillä ei saatu viitteitä öljyhiilivedyistä. PetroFlag-kenttätestin tulos oli 116 mg/kg 0,1-0,3 metrin näytteessä. PID-mittauksen tulos vaihteli 0,0–1,4 ppm välillä.

Tutkimuspiste KP5

Maa-aineksen kosteus vaihteli tehtyjen havaintojen mukaan kuivasta kosteaan. Aistinvaraisesti arvioituna maa-aineksissa ei havaittu hajuja.

Kenttätestien perusteella näytteistä ei saatu viitteitä hiilivedyistä eikä haihtuvista yhdisteistä. PetroFlag-kenttätestin tulos oli 57 mg/kg 0,1-0,3metrin näytteessä. PID-mittauksen tulos oli 0,0 ppm koko kairaussyvyyden osalta.

Maaperätutkimusten yhteenveto

Öljyhiilivedyt

Kenttätutkimuksissa havaittiin kahdessa (2) näytteessä mahdollisia merkkejä öljyhiilivedyistä. Laboratorioon lähetettiin yhteensä kaksi (2) näytettä, joista yhdessä (1) tutkimuspisteessä ylittyi VNa 214/2007 mukainen kynnysarvo öljyhiilivetyjen osalta.

Tutkimuspisteessä KP3 ylittyi VNa 214/2007 mukainen kynnysarvo öljyhiilivetyjen kokonaispitoisuuden osalta. Jaakohtaisesti tarkasteltuna ylittyi VNa 214/2007 mukainen alempi ohjearvo keskitisleiden osalta.

Laboratorioon lähetettiin lisäksi lattiasta kairauspisteiden kohdalta poratuista betoneista murskattu kokoomannäyte. Betoninäyte ylitti VNa 843/2017 mukaisen hyödynnettävän jätteen suurimman sallitun haitallisten aineiden liukoisuuden raja-arvon öljyhiilivetyjen osalta. Betonilattian voidaan siis arvioida olevan öljypilaantunut, eikä se ole hyötykäyttökelpoinen esimerkiksi maanrakentamiseen.

Vesinäytteet ja pohjaveden tila

Kohteessa ei otettu vesinäytteitä maaperätutkimusten yhteydessä.

PILAANTUNEISUUS

Lähtökohdat

Haitta-aineiden pitoisuuksia on verrattu maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnissa käytettävän valtioneuvoston asetuksen 214/2007 (PIMA-asetus) viitearvoihin.

Asetuksen mukaan maaperän pilaantuneisuus ja puhdistustarve on arvioitava, jos yhden tai useamman haitallisen aineen pitoisuus maaperässä ylittää asetuksessa säädetyn kynnysarvon tai alueen luontaisen taustapitoisuuden, mikäli se on suurempi kuin kynnysarvo. Öljyhiilivedyille ei ole määritetty taustapitoisuuksia, joten sitä ei arvioinnissa voida huomioida.

Asetuksessa annetaan kolme arvoa: kynnysarvo, alempi ohjearvo ja ylempi ohjearvo. Jätelaissa on annettu lisäksi vaarallisen jätteen raja-arvot haitallisille aineille, joita on täsmennetty ympäristöministeriön julkaisemassa oppaassa. Maaperän katsotaan olevan pilaantumatonta, kun sen haitta-ainepitoisuudet alittavat kynnysarvon. Kun pitoisuudet ylittävät kynnysarvon, mutta alittavat alemman ohjearvon, maaperä on pilaantumatonta, jossa on kohonneita haitta-ainepitoisuuksia. Muilla kuin teollisuusalueilla (esim. asuin-alueella) maaperää pidetään lähtökohtaisesti pilaantuneena, jos yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus ylittää alemman ohjearvon. Maaperää pidetään lähtökohtaisesti teollisuus-, liikenne-, varasto- tai muulla vastaavalla alueella pilaantuneena, jos yhden tai useamman haitta-aineen pitoisuus ylittää ylempään ohjearvon.

Maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnin on kuitenkin aina perustuttava riskinarvioon ja viitearvojen on sovellettava kohteessa käytettäviksi. Riskien arvioinnin perusteella voidaan päätyä muihinkin haitta-aineiden pitoisuusvaatimuksiin kuin PIMA-asetuksessa esitettyihin kynnys- tai ohjearvoihin.

Kynnysarvot:

- Öljyhiilivedyt C10-C40 300 mg/kg,
- Aromaattiset hiilivedyt: Bentseeni 0,02 mg/kg, TEX 1 mg/kg,
- Oksygenaattit: MTBE / TAME 0,1 mg/kg.

Alemman ohjealueen raja-arvot:

- Öljyhiilivedyt: bensiinijakeet C5-C10 100 mg/kg; keskitisleet C10-C21 300 mg/kg; raskaat jakeet C10-C21 600 mg/kg,
- Aromaattiset hiilivedyt: Bentseeni 0,2 mg/kg, Tolueeni 5 mg/kg, Etyylibentseeni 10 mg/kg, Ksyleenit 10 mg/kg,
- Oksygenaatit: MTBE / TAME 5 mg/kg.

Ylemmän ohjealueen raja-arvot:

- Öljyhiilivedyt: bensiinijakeet C5-C10 500 mg/kg; keskitisleet C10-C21 1000 mg/kg; raskaat jakeet C21-C40 2000 mg/kg,
- Aromaattiset hiilivedyt: Bentseeni 1 mg/kg, Tolueeni 25 mg/kg, Etyylibentseeni 50 mg/kg, Ksyleenit 50 mg/kg,
- Oksygenaatit: MTBE / TAME 50 mg/kg.

Pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arviointi

Voimassa olevan asemakaavan mukaan puhdistustasona pidetään yleisesti VNa 214/2007 mukaisia alemman ohjearvon raja-arvoja. Tehtyjen tutkimusten mukaan maaperässä on havaittu viitteitä kynnys- tai alemman ohjearvojen ylittävistä pilaantumista.

Tutkimusten mukaan pisteessä KP3 ylittyy 0,4-0,7 metrin syvyydellä keskitisleiden >C10-C21 osalta alemman ohjearvon mukainen pitoisuus (350 mg/kg). Lisäksi pisteessä KP3 ylittyy öljyhiilivetyjen kokonaispitoisuuden >C10-C40 osalta kynnysarvo pitoisuuden ollessa 430 mg/kg. Pisteessä KP1 0-0,1 m havaittiin PetroFlag-kenttättestien perusteella merkkejä mahdollisesta pilaantumasta, mutta laboratoriotuloksen mukaan pitoisuus alitti VNa 214/2007 mukaiset kynnys- ja ohjearvot öljyhiilivetyjen kokonaispitoisuuden C10-C40 ollessa 80 mg/kg.

Betoninäytteessä oli laboratoriotulosten mukaan keskitisleitä C10-C21 4000 mg/kg ja raskaita jakeita C10-C21 2000 mg/kg. Bensiinijakeita C5-C10 ei esiintynyt. Öljyhiilivetyjen C10-C40 kokonaispitoisuus oli 6100 mg/kg. VNa 843/2017 mukainen betonin hyötykäytön raja-arvo öljyhiilivedyille C10-C40 on 500 mg/kg kuiva-ainetta.

Tehtyjen tutkimusten mukaan havaitut pitoisuudet pisteen KP3 kohdalla ylittävät VNa 214/2007 mukaiset alemmat ohjearvot, joita voidaan pitää kohteeseen sovellettavina raja-arvoina. Muissa tutkimuspisteissä ei havaittu merkkejä pilaantumasta.

Lämmönjakohuoneessa sijaitsevat rakenteet ja lämmityslaitteistot rajoittivat tutkimuspisteiden sijoittelua. Tehdyissä tutkimuksissa ei päästy tarkasti rajaamaan arvioidun pilaantumai tai öljyhiilivetyjä sisältävien haitta-ainepitoisten maa-ainesten määrää. Tarkemmat tutkimukset suositellaan tehtäväksi myöhemmin esim. rakennuksen purkamisen yhteydessä.

Pilaantuneen maan määrä ja pilaantuneen alueen pinta-ala

Havaittu pilaantuma sijoittuu öljynerotuskaivon läheisyyteen. Sen laajuutta ei ole päästy tehdyissä tutkimuksissa rajaamaan tarkemmin. Pilaantumai laajuus esitetään selvitetäväksi lisätutkimuksilla siinä vaiheessa, kun rakennusta ollaan purkamassa. Pilaantumai arvioidaan johtuneen täyttötilanteista aiheutuneista vuodoista tai kaivo on voinut vuotaa ympäristöön.

PUHDISTAMISTA KOSKEVAT ASIAT

Puhdistustavoite

Maaperän puhdistuksen tavoitetasoksi esitetään VNa 214/2007 alemmaa ohjearvoa öljyhiilivetyjen osalta piha-alueilla ja kynnysarvoa uudisrakennuksen kohdalla.

Puhdistusmenetelmä ja jätteen käsittely

Puhdistus esitetään suoritettavaksi massanvaihtona. Mikäli kohteeseen jää puhdistustason ylittävää pitoisuutta, tehdään näistä puhdistuksen aikana erillinen riskinarvio tai suunnitelma, joka hyväksytetään viranomaisella.

Pilaantuneen maa-aineksen lähimpiä vastaanottoaikoja ovat tällä hetkellä Savaterra Oy:n käsittelylaitos Kemissä ja mahdollisesti myös Napapiirin Residuum Oy:n Kuusiselän kaatopaikka Rovaniemellä. Vastaanottoaikat tarkistetaan puhdistuksen aikana.

Öljypilaantunut betoni käsitellään erikseen ja viedään luvanvaraiseen vastaanottoaikkaan. Hyötykäytettävästä betonista tehdään tätä ennen erilliset omat määritykset.

Puhdistustyön suorittaminen ja valvonta

Työ suoritetaan Lapin ELY-keskuksen antaman päätöksen mukaisesti.

Puhdistamisen ympäristövaikutukset ja ympäristöhaittojen ehkäisy

Kaivetut ja pilaantuneiden maa-ainesten käsittely tehdään siten, ettei leviämistä ympäristöön tapahdu. Kaivetut maa-ainekset suojataan sateelta ja muutonkin leviäminen mm. haihtumalla ja liukenemalla estetään. Käsiteltäessä ja kuljetettaessa maa-ainesten pölyäminen minimoidaan, samoin maa-ainesten valuminen estetään.

Kaivetut maa-ainekset pyritään lastaamaan mahdollisimman nopeasti kuorma-autoon. Mikäli lyhytaikaista läjitystä joudutaan tekemään, kerätään maa-ainekset tiiviille alustalle ja peitetään maa-aines kasat haihtumisen ja huuhtoutumisen sekä kastumisen estämiseksi.

AIKATAULU

Puhdistustyöt suoritetaan vuosien 2021-2022 aikana.

ILMOITUKSEN KÄSITTELY

Ilmoitukseen liittyviä erillisiä lausuntoja ei ole pyydetty.

LAPIN ELINKEINO-, LIIKENNE- JA YMPÄRISTÖKESKUKSEN RATKAISU

Päätös

Lapin ELY-keskus on tarkastanut ilmoituksen ja hyväksyy siinä tarkoitetun alueen puhdistamisen. Töiden toteuttamisessa on noudatettava ilmoituksen lisäksi seuraavia määräyksiä.

Määräykset pilaantumisen ehkäisemiseksi

1. Kiinteistön RN:o 698-1-11-13 piha-alueilta on poistettava maa-ainekset, joiden haitta-ainepitoisuudet ylittävät valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) mukaiset **alemmat ohjearvot** haitta-aineiden osalta:
 - bensiinijakeet (C5-C10) 100 mg/kg,
 - keskitisleet (>C10-C21) 300 mg/kg,
 - raskaat öljyjakeet (>C21-C40) 600 mg/kg.

Uudisrakennuksen kohdalta on poistettava maa-ainekset, joiden haitta-ainepitoisuudet ylittävät valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistus-

tarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) mukaiset **kynnysarvot** haitta-aineiden osalta:

- öljyjakeet (>C10-C40) 300 mg/kg.

Kaivumaita, joiden pitoisuudet jäävät alle tavoitetasojen, voidaan hyödyntää kaivantojen täytöissä kaivupaikalla, mikäli ne ovat rakennusteknisesti hyödynnettävissä.

Maaperän puhdistustyöt on saatettava loppuun viimeistään **31.12.2022** mennessä. Puhdistusta tulee jatkaa siihen saakka, kunnes Lapin ELY-keskus hyväksyy puhdistuksen toiminnanharjoittajan esityksestä loppuun saatetuksi.

2. Pilaantuneen maa-alueen kaivannot on aidattava. Lisäksi puhdistusalue on varustettava pilaantuneen maaperän puhdistuksesta kertovin kyltein.
3. Pilaantuneet maa-ainekset on toimitettava käsiteltäväksi paikkaan tai laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisten jätteiden käsittely ja vastaanotto. Kaikkien puhdistustyömaalta pois kuljetettavien maamassojen ja muiden jätteiden sijoituspaikat on ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle ennen töiden aloittamista. Pilaantuneiden maamassojen kuljetus ja kuormaus on järjestettävä siten, ettei niistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa. Kuljetettaessa kosteita ja valuvia maamassoja tulee kuljetuskaluston olla riittävän tiiviitä, jottei kuljetuksissa pääse valumaan haitallisia aineita ympäristöön. Maamassojen pölyäminen on estettävä kuljetuksen aikana. Pilaantuneen maan haltijan velvollisuus on laatia jätelain (646/2011) 121 §:n mukainen siirtoasiakirja ja huolehtia, että pilaantuneita maita siirrettäessä se on kuljetusten mukana. Jätteen luokiteltua pilaantunutta maata saa luovuttaa kuljetettavaksi vain jätelain 94 §:n mukaisesti rekisteröityneille toimijoille.
4. Pilaantuneita maamassoja, joiden pitoisuustasot ylittävät määräyksessä 1 asetetut tavoitepitoisuudet saadaan pakottavasta syystä välivarastoida kiinteistöllä tiiviillä alustalla enintään 30 vuorokauden ajan. Maamassat on peitettävä huuhtoutumisen ja pölyämisen estämiseksi.
5. Mikäli puhdistuksen yhteydessä kaivantoihin kertyy pilaantunutta vettä, se on poistettava esimerkiksi imuautolla tai vesi on puhdistettava paikan päällä tarkoitukseen soveltuvalla laitteistolla, josta on sovittava erikseen Lapin ELY-keskuksen kanssa. Mikäli kaivantoihin kertyvä vesi viemäroidään, veden

viemärointiin on pyydettävä lupa alueen vesihuollosta vastaavalta laitokselta ja noudatettava sen antamia ohjeita ja määräyksiä. Vedestä talteen otettu pilaantuneita aineksia sisältävä jäte on toimitettava laitokseen, jonka ympäristönsuojelulain mukaisessa luvassa tai sitä vastaavassa päätöksessä on hyväksytty kyseisen jätteen käsittely ja vastaanotto.

6. Kaivannoista poistettavan ja paikoilleen jätettävän maa-aineksen rajapinnasta on otettava riittävä määrä kontrollinäytteitä määräyksessä 11 täsmennetyllä tavalla. Mikäli puhdistuksessa ei ole päästy määräyksessä 1 asetettuihin puhtaustasoihin, maahan jääneen pilaantuneen alueen sijainti on esitettävä kartalla sekä esitettävä arvio maaperään jääneiden haitallisten aineiden aiheuttamista ympäristö- ja terveysriskeistä ja maaperän puhdistustarpeesta.

Laboratorioon toimitettavien maanäytteiden ja tarvittaessa vesinäytteiden analysointi tulee tapahtua akkreditoidussa laboratoriossa.

Määräys melun torjunnasta

7. Puhdistustyön aiheuttama melutaso ei saa ylittää lähimmissä häiriintyvissä kohteissa kello 07:00–22:00 A-painotetun ekvivalenttimelutason (L_{aeq}) arvoa 55 dB (A) eikä kello 22:00–07:00 A-painotetun ekvivalenttimelutason (L_{aeq}) arvoa 50 dB (A). Mikäli valvontaviranomaisella on aihetta epäillä toiminnasta syntyvän meluhaittoja, on toiminnanharjoittaja velvollinen ryhtymään haitan johdosta tarvittaviin mittauksiin ja selvityksiin sekä melun vähentämistoimiin.

Määräykset vastuuhenkilöistä ja töiden aloittamisesta

8. Puhdistustyölle on nimettävä valvoja, jolla on tarvittava kokemus ja pätevyys pilaantuneen maaperän puhdistukseen ja puhdistustöiden valvontaan. Valvojan nimi ja yhteystiedot on ilmoitettava ennen töiden aloittamista Lapin ELY-keskukselle ja Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Valvojan tulee laatia työn alussa pöytäkirja, johon kirjataan mm. urakoitsijan yhteystiedot, työturvallisuusasiat ja kalustotiedot. Asiakirjaa tulee täydentää ja ylläpitää puhdistustyön aikana.

Määräykset poikkeuksellisista tilanteista

9. Työn aikana ilmenevistä poikkeuksellisista tapahtumista on viipymättä ilmoitettava Lapin ELY-keskukselle ja Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle. Mikäli häiriötilanteesta voi aiheutua onnettomuusriski tai terveyshaittaa, tapauksesta on ilmoitettava myös Lapin pelastuslaitokselle. Toiminnanharjoittajan on välittömästi ryhdyttävä toimenpiteisiin vahinkojen ja haittojen torjumiseksi.

Määräykset kirjanpidosta, puhdistuksen laadunvalvonnasta, tarkkailusta ja raportoinnista

10. Puhdistustyön aikana tulee pitää työmaapäiväkirjaa, johon kirjataan tehdyt toimenpiteet ja puhdistuksen kannalta merkitykselliset tapahtumat. Päiväkirjat on säilytettävä vähintään kolmen (3) vuoden ajan ja ne on pyynnöstä esitettävä Lapin ELY-keskukselle tai Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle.
11. Puhdistustavoitteiden toteutumista on töiden aikana tarkkailtava asianmukaisilla kenttämittauksilla ja näytteenotolla. Tarkkailussa on määritettävä vähintään määräyksessä 1 esitetyt haitta-aineet. Puhdistusalueen katsotaan rajautuneen, kun laboratorioanalyysillä varmistetut tarkkailutulokset alittavat määräyksessä 1 esitetyt ohjearvot. Kaivantoja ei saa peittää ennen kuin kontrollinäytteiden laboratorio-tulokset ovat valmistuneet ja Lapin ELY-keskukselle ja Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle on varattu mahdollisuus puhdistustöiden tarkastamiseen.
12. Pilaantuneisuusselvityksen sekä puhdistuksen yhteydessä otettujen näytteiden analyysitulosten ja muiden työnaikaisten havaintojen perusteella on toiminnanharjoittajan esitettävä selvitys puhdistettavan alueen jatkotarkkailu- ja puhdistustarpeesta.
13. Puhdistustyön loppuraportti on toimitettava Lapin ELY-keskukselle ja Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomaiselle viimeistään kolmen (3) kuukauden kuluessa töiden suorittamisesta. Loppuraportissa on esitettävä:
 - yhteenveto kiinteistöillä tehdyistä puhdistustoimista, kenttä- ja laboratoriotutkimuksista sekä tutkimustulokset,
 - toteutuneiden kaivantojen laajuus ja syvyys sekä sijainti koordinaatistoon (ETRS-TM35FIN) sidotulla kartalla,
 - näytepisteiden sijainti (ETRS-TM35FIN -koordinaatisto),
 - selvitys kaivannoista poistettujen maa-ainesten laadusta, määrästä, käsittelystä ja sijoituspaikasta,
 - tarvittaessa määräyksessä 6 mainittu riskiarvio ja määräyksessä 12 mainittu selvitys jatkotarkkailu- ja puhdistustarpeesta ja
 - työmaakokousten pöytäkirjat/muistiot.

Päätöksen perustelut

Lapin ELY-keskus katsoo, että pilaantuneen maaperän puhdistaminen ilmoituksessa esitetyllä tavalla ja tässä päätöksessä annettuja määräyksiä noudattaen täyttää

ympäristönsuojelulaissa pilaantuneen maaperän puhdistamiselle asetetut vaatimukset eikä puhdistustyöstä tai kiinteistön maaperästä aiheutu jatossa terveyshaittaa tai vaaraa ympäristölle.

Määräysten perustelut

Päätöksessä mainitut määräykset ovat tarpeen terveys- ja ympäristöhaittojen ehkäisemiseksi. Puhdistustavoitteeksi on määrätty valtioneuvoston maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista antaman asetuksen (214/2007) kynnysarvot uudisrakennuksen kohdalle ja alemmat ohjearvot piha-alueen haitta-ainepitoisuuksille. Lapin ELY-keskus on ottanut puhdistustasoja määrittäessään huomioon alueen kaavoituksen ja käyttötarkoituksen. Puhdistamisessa noudatetaan yleisesti käytössä olevaa hyväksyttävää puhdistusmenetelmää eikä toiminnasta ennakolta arvioiden aiheudu ympäristön muuta pilaantumista tai sen vaaraa. Valvonnan kannalta on välttämätöntä, että viranomaisille toimitetaan tieto puhdistustöiden suunnitellusta aloitusajankohdasta ennen töiden aloittamista (määräys 1).

Puhdistettava alue on edellytetty aidattavaksi sekä merkittäväksi kylteillä, jotta pilaantuneen maan kaivusta tai muista työvaiheista ei aiheudu haittaa tai vaaraa työmaan ulkopuolisille tahoille ja jotta estetään asiattomien pääsy kaivualueelle (määräys 2).

Pilaantuneiden massojen kuljetuksesta, kuormauksesta, varastoinnista ja edelleen toimittamisesta on tarpeen antaa määräykset, ettei puhdistustöistä aiheudu ympäristön pilaantumisen vaaraa tai terveyshaittaa. Pilaantuneiden massojen pölyämistä tai haitta-aineiden huuhtoutumista ja näistä johtuvaa pilaantuneiden massojen aiheuttamaa lisäpilaantumista puhdistettavalla kiinteistöllä ja naapurikiinteistöillä estetään mm. oikeanlaisen kuljetuskaluston valinnalla ja välivarastoitavien massojen peittämisellä (määräykset 3-4).

Kaivantoihin kertyvien vesien tehokkaalla puhdistamisella estetään haitta-aineiden edelleen kulkeutuminen puhdistettavien alueiden ulkopuolelle. Haitta-aineita sisältävät jätteet voivat aiheuttaa vaaraa ja haittaa terveydelle ja ympäristölle, mikäli niitä ei käsitellä asianmukaisesti mainittujen jätteiden käsittelyyn erikoistuneissa ja luvan saaneissa laitoksissa (määräys 5).

Puhdistustoimien aikaisilla kontrollinäytteillä saadaan tietoa puhdistuksen etenemisestä ja riittävyydestä. Tarkkailulla varmistetaan, että alueet puhdistetaan määräyksessä 1 annettujen ohjearvojen mukaisesti. Toiminnanharjoittajan on pystyttävä osoittamaan, että puhdistustyöt on tehty riittävässä määrin ja tämän päätöksen mukaisesti. Siinä

tapauksessa, että tavoitetta ei saavuteta, on pystyttävä arvioimaan riskit ja mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve (määräys 6).

Määräys on annettu meluhaittojen ehkäisemiseksi ja ympäristön viihtyisyyden turvaamiseksi (määräys 7).

Valvojan nimeämisellä varmistetaan, että puhdistus toteutetaan asianmukaisesti ja laadukkaasti, ja että tiedonkulku työn aikana on sujuvaa (määräys 8).

Ilmoitusvelvollisuus poikkeustilanteista on määrätty viranomaisten tiedon saannin varmistamiseksi, valvonnan toteuttamiseksi ja mahdollisten viranomaisohjeiden antamiseksi. Määräys torjuntatoimenpiteisiin ryhtymisestä päästöjen torjumiseksi on annettu välittömän pilaantumisen ehkäisemiseksi ja haittojen minimoimiseksi (määräys 9).

Viranomaisvalvonta ja toiminnanharjoittajan vastuu edellyttävät kirjanpitoa, laadun valvontaa, tarkkailua ja raportointia. Puhdistustöiden onnistumisen kannalta on tärkeää, että käsiteltävien massojen ominaisuuksista, puhdistuksen etenemisestä ja puhdistuksen riittävydestä saadaan luotettavaa tietoa. Tarkkailu on tarpeen myös haitallisten ympäristövaikutusten estämiseksi. Tarkkailulla saatavan tiedon avulla varmistetaan, että puhdistustöille asetetut tavoitteet saavutetaan pysyvästi ja tarvittaessa pystytään tehostamaan puhdistustöiden ympäristönsuojelutoimia sekä arvioimaan mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve. Kaivutyötä ohjataan pääasiassa paikan päällä tehtävin kenttämittauksin ja havainnoin. Tiedonkulun ja viranomaisvalvonnan varmistamiseksi kaivantojen tarkistusvelvoite näytteenotoin on tarpeen. Laboratoriotulosten odottaminen varmistaa päätöksessä asetetun puhdistustason saavuttamisen.

Puhdistustyön aikana ja sen jälkeen on pystyttävä varmistamaan ja osoittamaan, että puhdistettava alue on puhdistettu riittävässä määrin ja tämän päätöksen mukaisesti sekä arvioimaan mahdollisten jatkotoimenpiteiden tarve (määräykset 10-13).

PÄÄTÖKSEN VOIMASSAOLO

Tämä päätös on voimassa 31.3.2026 asti. Maaperän puhdistamista koskeva asia on saatettava uudelleen vireille, mikäli ilmoituksessa mainittuja alueita ei em. päivämäärään mennessä saada puhdistettua tämän päätöksen mukaisesti.

PÄÄTÖKSESTÄ TIEDOTTAMINEN

Lapin ELY-keskus tiedottaa tästä päätöksestä ympäristönsuojelulain 85 §:n mukaisesti. Kuulutus ja päätös julkaistaan Lapin ELY-keskuksen verkkosivuilla www.ely-keskus.fi/lappi > Ajankohtaista > Kuulutukset. Tieto päätöksen antamisesta julkaistaan myös toiminnan vaikutusalueen kunnan verkkosivulla.

Lisäksi päätös julkaistaan verkkosivulla: www.ymparisto.fi > Asiointi, luvat ja ympäristövaikutusten arviointi > Luvat, ilmoitukset ja rekisteröinti > YSL:n kertaluonteisen toiminnan ilmoitusmenettely > Ilmoituspäätökset > Pilaantuneet maa-alueet > Lapin ELY-keskus.

SOVELLETUT SÄÄDÖKSET

Ympäristönsuojelulaki (527/2014) 16 §, 17 §, 85 §, 133 §, 136 §, 190 §, 191 § ja 205 §,
Ympäristönsuojeluasetus (713/2014) 25 § ja 26 §,
Jätelaki (646/2011) 12 §, 13 §, 15 §, 29 §, 31 §, 94 § ja 121 §,
Valtioneuvoston asetus jätteistä (179/2012) 7-9 § ja 11 §,
Valtioneuvoston asetus maaperän pilaantuneisuuden ja puhdistustarpeen arvioinnista (214/2007),
Valtioneuvoston päätös melutason ohjearvoista (993/1992) 2 §,
Valtion maksuperustelaki (150/1992) 8 § ja
Valtioneuvoston asetus elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuosina 2021 (1272/2020).

KÄSITTELYMAKSU JA SEN MÄÄRÄYTYMINEN

Käsittelymaksu on 880 €

Päätöksestä peritään valtioneuvoston asetuksen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2021 (1272/2020) mukainen suoritemaksu. Pilaantuneen maaperän puhdistamisesta tehtävän ilmoituksen käsittelystä peritään 55 €/h. Tämän päätöksen käsittelyyn käytettiin 16 tuntia eli maksu on yhteensä 880 €.

VALVONNAN MAKSULLISUUS

Ympäristönsuojelulain 205 §:n 1 momentin 4 kohdan mukaan ELY-keskus voi periä maksun valvontatoimista, jotka ovat tarpeen 136 §:n 2 momentissa tarkoitetun pilaantuneen maaperän ja pohjaveden puhdistamisesta tehdyn päätöksen

noudattamisen varmistamiseksi. Maksun suuruus perustuu valtioneuvoston asetukseen elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskusten, työ- ja elinkeinotoimistojen sekä kehittämis- ja hallintokeskuksen maksullisista suoritteista vuonna 2021 (1272/2020) ja sen liitteenä olevaan maksutaulukkoon. Valvontatoimenpiteitä koskeva lasku lähetetään vuosittain.

Valvontatoimenpiteet:

alle 6 tuntia 150 €, 6-13 tuntia 385 €, 14-27 tuntia 1 155 € ja 28-41 tuntia 1 925 €.

PÄÄTÖKSEN JAKELU

Päätös hakijalle

Jäljennös maksutta (sähköisenä):

Rovaniemen kaupunki

Rovaniemen kaupungin ympäristönsuojeluviranomainen

Suomen ympäristökeskus

TIETOJÄRJESTELMÄÄN MERKITSEMINEN

Kiinteistön maaperää koskevat tiedot lisätään valtakunnalliseen maaperän tilan tietojärjestelmään.

MUUTOKSENHAKU

Tähän päätökseen ja päätöksen käsittelystä perittyyn maksuun saa hakea muutosta valittamalla Vaasan hallinto-oikeuteen. Valitusosoitus on päätöksen liitteenä.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten asiointipalvelussa osoitteessa: <https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet>.

HYVÄKSYNTÄ

Tämän asiakirjan on esitellyt ylitarkastaja Vesa-Matti Määttä ja ratkaissut ympäristönsuojeluyksikön päällikkö Juha-Pekka Hämäläinen. Asiakirja on hyväksytty sähköisesti ja merkintä hyväksynnästä on asiakirjan lopussa.

LIITTEET

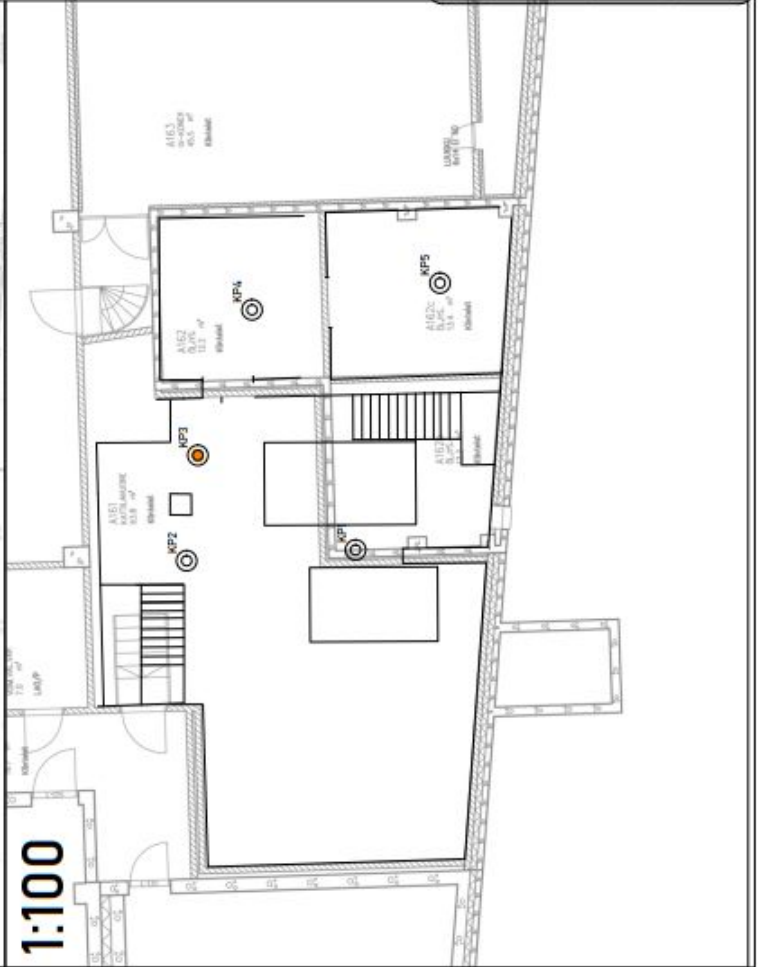
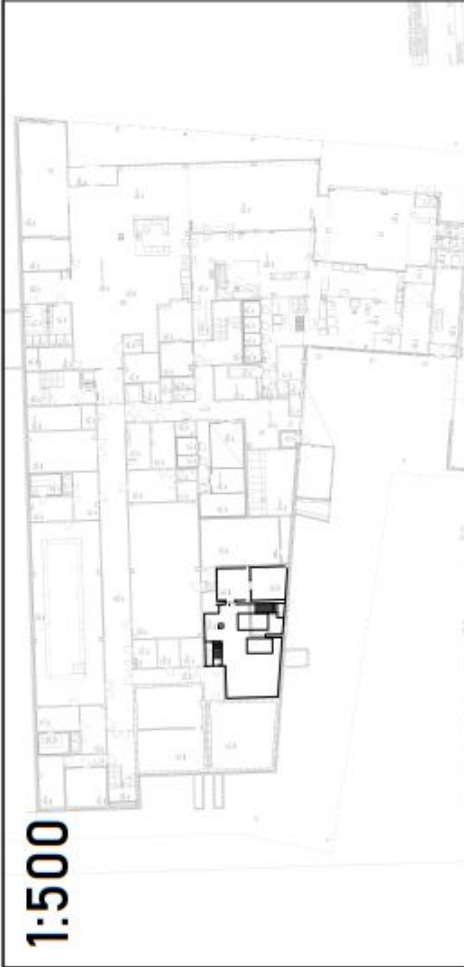
Liite 1. Sijaintikartta

Liite 2. Tutkimuspistekartta

Liite 3. Valitusosoitus

Kuva 1. Sijaintikartta. Kohde merkitty punaisella ympyrällä (pohjakartta Maanmittauslaitos 2018).

MERKINNÄT
KP Tutkimuspisteet kairaamalla

Tutkimuspistekartassa esitetyt ohjearvojen ylitykset
perustuvat laboratorioluksiin

VNa 214 / 2007 mukaiset pilaantuneisuuden kynnyks- ja ohjearvot

- Pitoisuus alle kynnyksarvon
- Pitoisuus yli kynnyksarvon ja alle alemman ohjearvon
- Pitoisuus yli alemman ohjearvon, mutta alle ylempään ohjearvon
- Pitoisuus yli ylempään ohjearvon, mutta alle ongelmajätteen ohje-arvon.
- Pitoisuus yli vaarallisen jätteen raja-arvon

Pohjois-Suomen Betonijäätelä		Tietä 5, Rovaniemi		Pohjois-Suomen Betonijäätelä Oy	
Pohjois-Suomen Betonijäätelä Oy		Pohjois-Suomen Betonijäätelä Oy		Pohjois-Suomen Betonijäätelä Oy	
Tutkimuspistekartta		Tutkimuspistekartta		Tutkimuspistekartta	
1:100/1:500		1:100/1:500		1:100/1:500	
Rovaniemi		Rovaniemi		Rovaniemi	
ROVANIEMI		28.5.2019		2538 YMP 900	
Pohjois-Suomen Betonijäätelä Oy		Pohjois-Suomen Betonijäätelä Oy		Pohjois-Suomen Betonijäätelä Oy	
NAHKIMONTIE Y 9510 ROVANIEMI Puh.016-364922		NAHKIMONTIE Y 9510 ROVANIEMI Puh.016-364922		NAHKIMONTIE Y 9510 ROVANIEMI Puh.016-364922	
www.pbm.fi etunimi.sukunimi@pbm.fi		www.pbm.fi etunimi.sukunimi@pbm.fi		www.pbm.fi etunimi.sukunimi@pbm.fi	

VALITUSOSOITUS

Valitusviranomainen

Lapin elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskuksen päätökseen saa hakea muutosta valittamalla **Vaasan hallinto-oikeuteen** kirjallisella valituksella, siten kuin oikeudenkäynnistä hallintoasioissa annetussa laissa (808/2019) tarkemmin säädetään.

Valitusaika

Määräaika valituksen tekemiseen on kolmekymmentä (30) päivää tämän päätöksen tiedoksisaannista sitä määräaikaan lukematta. Tiedoksisaannin katsotaan tapahtuvan seitsemäntenä (7) päivänä päätöksen julkaisemisajankohdasta. Valitusaika päättyy **26.4.2021**, jolloin valituksen on viimeistään oltava perillä Vaasa hallinto-oikeudessa.

Valituksen sisältö

Valituksessa on ilmoitettava:

- valittajan nimi ja yhteystiedot;
- se postiosoite ja mahdollinen muu osoite, johon oikeudenkäyntiin liittyvät asiakirjat voidaan lähettää (prosessiosoite);
- päätös, johon haetaan muutosta (valituksen kohteena oleva päätös);
- miltä kohdin päätökseen haetaan muutosta ja mitä muutoksia siihen vaaditaan tehtäväksi (vaatimukset);
- vaatimusten perustelut; ja
- mihin valitusoikeus perustuu, jos valituksen kohteena oleva päätös ei kohdistu valittajaan.

Jos valittajan puhevaltaa käyttää hänen laillinen edustajansa tai asiamiehensä, myös tämän yhteystiedot on ilmoitettava. Yhteystietojen muutoksesta on valituksen vireillä ollessa ilmoitettava viipymättä hallintotuomioistuimelle.

Valituksen liitteet

Valitukseen on liitettävä:

- valituksen kohteena oleva päätös valitusosoituksineen;
- selvitys siitä, milloin valittaja on saanut päätöksen tiedoksi, tai muu selvitys valitusajan alkamisen ajankohdasta;
- asiakirjat, joihin valittaja vetoaa vaatimuksensa tueksi, jollei niitä ole jo aikaisemmin toimitettu viranomaiselle.

Asiamiehen, jollei hän ole asianajaja tai julkinen oikeusavustaja, on liitettävä valitukseen valtakirja tai muulla luotettavalla tavalla osoitettava olevansa oikeutettu edustamaan päämiestä.

Valituksen toimittaminen

Valitus on toimitettava valitusajassa Vaasan hallinto-oikeudelle.

Valitus liitteineen voidaan lähettää myös postitse, telekopiona tai sähköpostilla. Valituksen tulee olla perillä valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä. Sähköisesti (telekopio, sähköposti, sähköinen asiointipalvelu) toimitettavan valituksen tulee olla toimitettu siten, että se viimeistään valitusajan viimeisenä päivänä ennen viraston aukioloajan päättymistä on kokonaisuudessaan käytettävissä viraston vastaanottolaitteessa tai tietojärjestelmässä.

Valituksen ja liitteiden lähettäminen postitse tai sähköisesti tapahtuu lähettäjän omalla vastuulla.

Valituksen voi tehdä myös hallinto- ja erityistuomioistuinten sähköisessä asiointipalvelussa

[https://asiointi2.oikeus.fi/ hallintotuomioistuimet](https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet).

Oikeudenkäyntimaksu

Muutoksenhakijalta peritään asian käsittelystä Vaasan hallinto-oikeudessa oikeudenkäyntimaksu **260 euroa**. Tuomioistuinmaksulaissa (1455/2015) on erikseen säädetty eräistä tapauksista, joissa maksua ei peritä.

Vaasan hallinto-oikeus

Käyntiosoite:	Korsholmanpuistikko 43, 4. krs
Postiosoite:	PL 204, 65101 Vaasa
Puhelin:	Kirjaamo 029 564 2780 (ma-pe klo 8.00-16.15)
Puhelinvaihde:	029 564 2611
Faksi:	029 564 2760
Sähköposti:	vaasa.hao@oikeus.fi, https://asiointi2.oikeus.fi/hallintotuomioistuimet

Tämä asiakirja LAPELY/928/2021 on hyväksytty sähköisesti / Detta dokument LAPELY/928/2021 har godkänts elektroniskt

Esittelijä Määttä Vesa-Matti 18.03.2021 07:11

Ratkaisija Hämäläinen Juha-Pekka 18.03.2021 08:44